

capsules. Bij de meeste capsules echter, die ik onderzocht, lag de fout aan de capsule zelf. Of op deze door RUMPEL aangegeven wijze voor maagsap onoplosbare capsules vervaardigd kunnen worden, weet ik niet. Het onderzoek van SCHLECHT 1). die na 6 uur nog geen oplossing vond, schijnt dit te bewijzen. De door de firma POHL gefabriceerde capsules zijn echter voor het doel onbruikbaar, hetgeen ik de firma heb medegedeeld 2). Overigens zijn het mooie capsules, die heel dienstig zijn om slecht smakende stoffen gemakkelijk te laten innemen, maar die zich van gewone gelatinecapsules alleen onderscheiden, doordat zij den inhoud wat later laten uittreden en wat formaline bevatten. Dit laatste is evenmin een voordeel als de mogelijkheid, dat twee opvolgende giften gelijktijdig tot werking komen, als ongelukkigerwijze de eene capsule wat slecht en de tweede wat gemakkelijk opgelost wordt.

Ziehier nu een casuïstische bijdrage tot de betrouwbaarheid van fabrieks-aankondigingen en een waarschuwing tegen al te groote goedgeloovigheid. Ik wil hiermee echter niet de firma POHL beschuldigen, die mij te goeder trouw schijnt te zijn.

Leeuwarden, 30 December 1912.

L. DE JAGER.

BEROEPSBELANGEN.

AAN HET HOOFD DER GEMEENTE STAAT EEN RAAD.

Een collega in Limburg heeft een behandeling ondervonden, die, als niet hij, maar bijv. een werkman van de gemeente-reiniging in een van onze groote gemeenten haar had ondergaan, zou aanleiding geven tot breedvoerige discussies en interpellaties.

Twee jaren geleden was hij op een jaarwedde van één duizend gulden benoemd tot gemeente-geneesheer; hij had zijn werk gedaan zoo goed hij kon, had nimmer klachten vernomen, meende dat alles in orde was, maar werd plotseling voor het feit gesteld, dat zijn jaarwedde met f 600.— was verminderd. Een vraag der Centrale Commissie aan den burgemeester zijner gemeente of in die jaarwedde van f 1000.— een premie was begrepen voor het hebben van een eigen geneesheer werd welwillend beantwoord met de mededeeling, dat „dit bedrag werd genoten als gemeente-geneesheer alzoo voor vaccinatie, lijkschouw en de armenpraktijk, zoo die noodig was”. Daaruit blijkt, dat of de raadsleden twee jaren geleden te kwistig met de belasting-

---

1) *Münch. med. Wochenschr.* 1907, n°. 34.

2) Eenige weken later ontving ik antwoord, dat de temperatuur niet boven 38° mocht komen en de proef hoogstens 2 uur mocht duren. Ook onder deze omstandigheden lossen de capsules op. Nu ontving ik opnieuw een bezending heele mooie capsules, die ik nog niet nader kon onderzoeken. Alleen weet ik, dat alle jodoformolie- en joodkalicapsules binnen één uur oplossen bij 35°. De salolcapsules schijnen iets meer weerstand te bieden, maar lossen toch op. Zelfs deze zorgvuldig voor dit doel bereide capsules deugen derhalve niet

penningen zijn omgesprongen, of dat thans de collega onrechtvaardig is behandeld.

Als oorzaak werd opgegeven, risum teneatis, dat de geneesheeren uit den omtrek zooveel praktijk in de gemeente hadden. Toch zeker geen armenpraktijk.

Het merkwaardige van het geval is, dat, wat dezen collega is wedervaren, bijna allen platlandici kan overkomen. De Centrale Commissie heeft daarom reeds eenige jaren geleden aangeraden zich alleen in den dienst eener gemeente te verbinden volgens een goede instructie. Helaas schijnt echter waar te zijn wat dr. G. W. BRUINSMA in 1910 te Tilburg heeft gezegd nl.: „Een instructie geeft geen rechtszekerheid, zij verleent hoogstens moreele rechten”. Toch acht onze rechtsgeleerde raadsman, prof. MEIJERS, het van beteekenis, dat in die instructies overeenkomstig de nieuwe armenwet, voortaan de bepaling wordt opgenomen, dat het ontslag van een gemeente-geneesheer aan de goedkeuring van Gedeputeerde Staten zal moeten worden onderworpen. Het zal dan nog de vraag zijn, of Gedeputeerde Staten een collega, die in het gedrang mocht komen, volgens Nederlandsche wetten te hulp zullen *kunnen* komen. Een onderzoek daarnaar door bevoegden zou zeker gewenscht zijn. Het zou wel wat vreemd wezen, dat Gedeputeerden een gemeenteraad wel kunnen dwingen (de geschiedenis heeft het geleerd) tot verhooging der tractementen van burgemeesters, secretarissen en gemeenteontvangers, maar machteloos zouden zijn als het de verlaging van het salaris van een plattelands-geneesheer geldt. Er zijn echter wel meer vreemde dingen.

Het kan daarom misschien wel goed zijn allen Nederlandschen geneesheeren bij deze geleghenheid eens op het hart te drukken bij het aangaan van contracten en verbintenissen niet al te schaaplichtig te werk te gaan en zich niet alleen als de nood dwingt, op de hoogte te houden van het werken en streven der Ned. Maatschappij tot bevordering der geneeskunst.

*Namens de Centrale Commissie voor
de beroepsbelangen.*

Oud-Beijerland, 17 Februari 1913.

J. F. PH. HERS, *secretaris.*

EEN GENEESKUNDIGE „TRADE UNION”. — De artsen van Leicestershire en Rutlandshire hebben zich vereenigd tot een regelmatige „Trade Union”, erkend volgens de Staatswet, aan welker bepalingen zij dan ook voldoet. Ieder te goeder naam en faam bekend geneesheer kan lid worden van de vereeniging, ook „werkend” lid, dat is: deelnemer van het *door de vereeniging* opgericht ziekenfonds (Public medical Service). Deze streek heeft zich dus onafhankelijk gehouden van de verzekeringswet. De vereeniging is bevoegd, afdelingen te stichten in andere deelen des lands. De contributie bedraagt ten hoogste één guinea 'sjaars, het toegangsgeld eveneens. Voor bijzondere doeleinden kan echter tot een hoofdelijke heffing van ten hoogste 5 P.St. worden overgegaan. De vereeniging is bevoegd, leden schadeloos te stellen voor verliezen, geleden door opvolging van haar besluiten (*Brit. med. Journ.*).

OVEREENKOMSTEN MET VERZEKERINGSMAATSCHAPPIJEN IN OOSTENRIJK. — De Aerzteammern hebben alle overeenkomsten opgezegd met die maatschappijen voor ongevallenverzekering, die voor aanvangs- en